

REGLER FÖR LICENSIERING

med kommentarer

2007-01-01

Innehållsförteckning

1 kap. Inledande bestämmelser	3
2 kap. Företag och personer som omfattas av Reglerna	6
3 kap. Anslutna Företags åtaganden	10
4 kap. Licenshavares åtaganden	15
5 kap. Kunskapskrav och Kunskapstest	16
6 kap. Licens	17
7 kap. Disciplinnämnd	22
8 kap. Disciplinpåföljder	22
9 kap. Ärendets beredning hos SwedSec	25
10 kap. Förfarandet inför Disciplinnämnden	26
11 kap. Jäv	27
12 kap. Avgifter	28

1 kap. Inledande bestämmelser

Syfte

1 § SwedSec AB är ett av Svenska Fondhandlareföreningen helägt aktieföretag som i syfte att upprätthålla allmänhetens förtroende för de företag som verkar på värdepappersmarknaden har gett ut dessa Regler.

Kvalitén och standarden på den personal som arbetar i dessa företag är av stor vikt för allmänhetens förtroende för den verksamhet som företagen bedriver. Av avgörande betydelse i detta sammanhang är kvalitén på rådgivningstjänster till kund och förvaltning av kunders medel i finansiella instrument. Det är även av vikt att ledande befattningshavare inom vissa andra funktioner hos dessa företag har en gedigen kunskap om värdepappersmarknaden. Det är mot denna bakgrund som kravet ställs på att personal som utför sådana och även vissa andra arbetsuppgifter är Licenshavare enligt Reglerna.

För att kunna erhålla Licens ställs därför höga krav på lämplighet, yrkeserfarenhet, kunskaper och förmåga att följa det regelverk som gäller på värdepappersmarknaden. Licenshavare måste också i samband med att Licens erhålls åta sig att följa regelverk och god sed på värdepappersmarknaden. Härigenom skapas förutsättningar för hög kvalitet på de rådgivnings- och förvaltningstjänster som utförs av Licenshavare.

Kommentar

Kravet på obligatorisk Licens riktar sig i första hand mot den personal hos instituten som har vissa ledande befattningar eller som sysslar med rådgivning till kund eller förvaltning av kunders medel i finansiella instrument. Vilka befattningshavare som omfattas av krav på Licens framgår av 2 kap. 2 och 3 §§. I bestämmelsen har också lyfts fram att Licenshavare gör ett åtagande att följa regelverk och god sed på värdepappersmarknaden. Detta framgår av 4 kap. 1 §. Licenshavare som bryter mot sitt åtagande kan drabbas av disciplinåtgärder.

I lagen (2004:17) om rådgivning till konsument ställs krav på att alla de som lämnar finansiell rådgivning ska ha särskild kompetens för detta. SwedSecs ambition är inte att ställa ett obligatoriskt krav på att alla som utför sådan rådgivning måste inneha Licens. Skälen till detta är i huvudsak följande. Finansinspektionen har med anledning av innehållet i rådgivningslagen utfärdat föreskrifter bl.a. om vilka ämnesområden som en rådgivare ska behärska för att uppfylla lagens kompetenskrav. Sannolikt kommer tillämpningen av dessa föreskrifter att innebära att kraven på kunskap för respektive ämnesområde kommer att anpassas till den verksamhet som det Anslutna Företaget bedriver och till den rådgivning som respektive rådgivare utför. När det gäller kunskapskraven i SwedSecs Kunskapstest gäller dessa däremot lika för alla Licenshavare. SwedSecs krav på Licens för rådgivare riktar sig därför mot den verksamhet i det Anslutna Företaget där kraven på rådgivarnas kunskap bör ställas särskilt högt. Till skillnad från rådgivningslagen ställer SwedSecs Regelverk även ett individuellt ansvar på Licenshavaren, som ytterst kan leda till en disciplinär sanktion efter beslut av SwedSecs Disciplinnämnd.

Definitioner

2 § I dessa Regler förstås med

- 1. Aktiv Licens:** Licens grundad på Kunskapstest eller på lång erfarenhet som utfärdas av SwedSec enligt 6 kap. 1 eller 2 eller 9 § första stycket.
- 2. Anslutet Företag:** Företag, filial eller annan aktör enligt 2 kap. 1 § som skriftligen anslutit sig till Reglerna.
- 3. Disciplinnämnden:** Nämnd utsedd av SwedSec för prövning av disciplinärenden.
- 4. Disciplinutskottet:** Utskott utsett av SwedSec med uppgifter enligt 9 kap. 2 §.
- 5. Kund:** Kund, såväl professionella investerare som andra kunder, till Anslutet Företag.
- 6. Kunskapstest:** Test för kontroll av att den som ansökt om Aktiv Licens uppfyller av styrelsen för SwedSec fastställda krav på kunskaper.
- 7. Kvalificerad rådgivning:** Sådan rådgivning som avses i 2 kap. 3 §.
- 8. Licens:** Aktiv Licens eller Vilande Licens.
- 9. Licenshavare:** Fysisk person som innehar Aktiv Licens eller Vilande Licens och som har registrerats som Licenshavare hos SwedSec.
- 10. Prövningsnämnd:** Nämnd utsedd av styrelsen för SwedSec som bland annat lämnar förslag till styrelsen på de kunskapskrav som skall gälla för erhållande av Aktiv Licens.
- 11. Reglerna:** Vid var tid gällande Regler för Licensiering mm.
- 12. SwedSec:** SwedSec AB, org. nr. 556601-8569, Box 1426, 111 84 Stockholm.
- 13. Vilande Licens:** Licens enligt 6 kap. 4 §.

Kommentar:

Begreppen Aktiv Licens och Vilande Licens är centrala. Den som har Aktiv Licens får arbeta med arbetsuppgifter som framgår av 2 kap. 2 och 3 §§. Aktiv Licens kan erhållas genom att genomföra godkänt Kunskapstest samt i övrigt uppfylla de villkor som framgår av 6 kap. 1 §. Aktiv Licens har också den som erhållit dispens från Kunskapstestet enligt äldre övergångsbestämmelser, se 6 kap. 2 §. Slutligen kan Aktiv Licens erhållas genom det särskilda dispensförfarandet som anges i 6 kap. 9 § första stycket. Även den som erhållit Licens och arbetar med uppgifter som omfattas av bestämmelsen i 2 kap. 4 § om frivillig Licens har Aktiv Licens. Vissa personer kan även inneha Aktiv Licens baserad på äldre övergångsbestämmelser, se 6 kap. 2 §.

Licenshavare vars Licens grundas på Kunskapstest får Vilande Licens när denne slutar sin anställning. Vilande Licens kan också utfärdas till Licenshavare med arbetsuppgifter som tidigare tillhört det obligatoriska området för Licens enligt 2 kap. 2 eller 3 § men arbetsuppgifterna förändras så att Licenshavaren omfattas av bestämmelsen i 2 kap. 4 § och det Anslutna Företaget inte finner skäl att låta Licenshavaren behålla Aktiv Licens.

Tillämpning

3 § Reglerna fastställs av styrelsen för SwedSec och omprövas, om inte särskilda omständigheter föranleder annat, vid hel- och halvårsskiften. Beslut om ändring av Reglerna tillkännages på SwedSecs hemsida med angivande av ikraftträdandedag.

Kommentar:

Reglerna fastställs av styrelsen för SwedSec. Meningen är dock att regeländringar inte ska ske utan att dessa först diskuterats med branschen. Rutiner för samråd med branschen inför ändringar av och tillägg till Reglerna har därför etablerats vilket också säkerställer att regeländringar kommer att tillkännages i god tid före den dag de träder ikraft.

4 § De vid var tid gällande Reglerna skall iakttas av Licenshavare och Anslutna Företag.

5 § Reglerna gäller för Licenshavaren från den dag denne skriftligen enligt 6 kap. 1 § punkt 4 förbundit sig att följa de vid var tid gällande Reglerna.

6 § Reglerna gäller för Anslutna Företag från den dag Företaget skriftligen förbundit sig att ansluta sig till de vid var tid gällande Reglerna.

Kommentar:

Bestämmelserna i 4 – 6 §§ anger hur Licenshavare och Anslutna Företag blir bundna av Reglerna och från vilken tidpunkt detta gäller. Även framtida ändringar och tillägg av Reglerna omfattas.

Upplysningsskyldighet m.m.

7 § Licenshavare och Anslutna Företag är skyldiga att på SwedSecs skriftliga begäran lämna de upplysningar till SwedSec som SwedSec begär och behöver för tillämpning av Reglerna.

För Anslutna Företagets informationsskyldighet mm i samband med disciplinförfarandet finns särskilda bestämmelser i 3 kap. 7 § samt i 9 kap. 3 § och 10 kap. 5 och 6 §§.

Kommentar:

Anslutna Företag måste beakta de sekretessregler som gäller för verksamheten. Detta kan i vissa fall innebära att informationen till SwedSec måste lämnas i avidentifierad form. Det är dock av vikt att SwedSec får tillgång till den information som behövs för tillämpningen av Reglerna. Anställda i eller uppdragstagare till SwedSec har tystnadsplikt och är skyldiga att underteckna en sekretessförbindelse, se 9 §.

I andra stycket har den informationsskyldighet mm som gäller för Anslutna Företag i disciplinärenden samlats. Motivet till att det ansetts vara viktigt att tydliggöra Anslutna Företags angivna skyldighet mm i dessa ärenden är att disciplinförfarandet har domstolsliknande karaktär och rättssäkerhetsaspekter gör att det förfarandet bör vara reglerat så att oklarheter undviks.

I 3 kap. 7 § anges Anslutna företags skyldighet att till SwedSec anmäla Licenshavare som agerat på ett sådant sätt att det finns skäl anta att detta kan medföra en sanktion. I 9 och 10

kap. finns bestämmelser om Anslutna Företagets rättigheter under disciplinärendets beredning hos SwedSec och inför Disciplinnämnden.

8 § Intyg, anmälningar och underrättelser från det Anslutna Företaget till SwedSec enligt Reglerna skall ske i enlighet med av SwedSec fastställda rutiner.

Tystnadsplikt

9 § Den som är eller varit knuten till SwedSec som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad denne i anställningen eller under uppdraget har fått veta om Anslutna Företag, Licenshavare eller någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden.

Det ankommer på SwedSec att se till att anställda och uppdragstagare undertecknar en sekretessförbindelse med innehåll som anges i första stycket.

Kommentar:

Tystnadsplikten gäller för information som anställd eller uppdragstagare fått såväl beträffande Anslutna Företag och Licenshavare som någon annans affärs- eller personliga förhållanden.

Det är av vikt att tystnadsplikten för anställda och uppdragstagare hos SwedSec iakttas. För att dessa skall bli bundna av bestämmelsen i första stycket har SwedSec enligt andra stycket ålagt en skyldighet att se till att varje anställd och uppdragstagare undertecknar en sekretessförbindelse. Utöver detta måste SwedSec utforma interna instruktioner om hur handlingar som lämnas till SwedSec och som innehåller sekretessbelagd information skall hanteras och förvaras.

2 kap. Företag och personer som omfattas av Reglerna

Företag

1 § Värdepappersinstitut som bedriver verksamhet i Sverige enligt lagen (1991:981) om värdepappersrörelse eller fondbolag som bedriver verksamhet enligt lagen (1990:1114) om värdepappersfonder eller lagen (2004:46) om investeringsfonder eller svensk filial till utländskt företag som bedriver motsvarande verksamhet får ansluta sig till Reglerna.

Även andra aktörer som bedriver verksamhet i Sverige än de som anges i första stycket, får efter prövning i varje särskilt fall av styrelsen för SwedSec, ansluta sig till Reglerna.

Kommentar:

De kategorier av företag som dessa regler i första hand riktar sig till är banker, värdepappersbolag och fondbolag samt svenska filialer till utländska företag som bedriver motsvarande verksamhet i Sverige.

Enligt andra stycket öppnas en möjlighet för andra aktörer att ansluta sig till Reglerna. Tanken är att SwedSecs styrelse skall ges en möjlighet att kunna ansluta andra aktörer än värdepappersinstitut, fondbolag och utländska företag med motsvarande verksamhet. Endast aktörer inom den finansiella sektorn med gott anseende bör dock komma ifråga. Därmed menas i första hand andra företag som står under Finansinspektionens tillsyn, såsom liv- och

fondförsäkringsbolag. Men möjligheten står öppen även för andra aktörer som agerar på den finansiella marknaden. Det kan vara fråga om såväl företag och organisationer som myndigheter.

En Licensiering av personal hos sådana aktörer måste dock framstå som meningsfull för att anslutning får ske. SwedSec bör i dessa fall bland annat överväga i vad mån disciplinförfarandet kan göras gällande. Aktörer som inte står under Finansinspektionens tillsyn är t.ex. inte bundna av inspektionens föreskrifter och inte heller av t.ex. Svenska Fondhandlareföreningens eller Fondbolagens Förenings rekommendationer. Det skulle alltså kunna uppkomma situationer där vissa Licenshavare inte kan drabbas av sanktioner på grund av ett visst agerande medan andra Licenshavare i samma situation kan komma att göra det. En förutsättning för anslutning till Reglerna bör därför vara att de aktörer som inte står under Finansinspektionens tillsyn avtalsmässigt förbinder sig att, i tillämpliga delar, följa de regler och branschrekommendationer som gäller för värdepappersinstitut och fondbolag.

Obligatorisk Licens

2 § Person som är anställd i ett Anslutet Företag är skyldig att inneha Aktiv Licens om denne innehar någon av följande befattningar:

- 1. verkställande direktör i värdepappers- eller fondbolag och dennes ställföreträdare,**
- 2. huvudansvarig för värdepappersrörelse i bank och dennes ställföreträdare,**
- 3. ansvarig, för verksamhet i Sverige, för kundhandel, egenhandel, back office (värdepappersadministration), kapitalförvaltning, aktieanalys eller corporate finance, och**
- 4. compliance officer verksam inom den värdepappersrörelse som bedrivs i Sverige.**

Kommentar:

I bestämmelsen anges vilka befattningshavare som måste ha Aktiv Licens för att få utöva sitt yrke. Det är av vikt att ledande befattningshavare på värdepappersmarknaden har en verifierat gedigen kunskap inom området. Många företag har verksamhet såväl i Sverige som i andra länder. Bestämmelsen avser att träffa befattningshavare som har ansvar för verksamhet i Sverige. Företag är organiserade på olika sätt och det är inte säkert att alla de i bestämmelsen angivna funktionerna finns eller passar in på den organisation som dessa företag har. De Anslutna Företagen bör därför vid bestämmande av vilka personer som bör omfattas av regeln göra en allsidig bedömning mot bakgrund av syftet med licensieringen. Vid tveksamhet kan det finnas skäl att rådgöra med SwedSec. Enligt 6 kap. 9 § finns också en möjlighet för SwedSec att medge dispens från licenskravet om synnerliga skäl föreligger.

Bestämmelsen innehåller ett krav på att den som är ansvarig för aktieanalys omfattas av obligatorisk Licens. Ränte- och valutasidan omfattas alltså inte av bestämmelsen. Även här får Anslutna Företaget, utifrån sin egen organisation, göra en bedömning av vem eller vilka som bör omfattas av licenskravet.

När det gäller Compliance Officer är det endast sådana personer som är verksamma inom den del av institutets verksamhet som rör värdepappersrörelsen som omfattas. Exempelvis inom större banker kan det finnas flera Compliance Officers med skilda uppgifter. De som enbart sysslar med bankverksamhet omfattas inte av bestämmelsen. Tanken är där vid att det endast är de Compliance Officers som arbetar inom den eller de avdelningar eller enheter där värdepappersaffärer, aktieanalys eller corporate finance utförs som omfattas. Således inte sådana Compliance Officers som endast sysslar med bankverksamhet. Inte heller centralt

placerade jurister som inte är direkt involverade i den dagliga verksamheten inom nämnda verksamhetsområden omfattas således inte.

Compliance Officers huvuduppgifter är att övervaka att regler efterlevs, informera om nya regler, se till att erforderliga instruktioner finns samt att ge råd i regelfrågor internt i företaget. Underlåtenhet att utföra dessa uppgifter kan knappast komma att utlösa en disciplinpåföljd. Det skulle därför kunna ifrågasättas om det finns något behov av att kräva obligatorisk Licens för dessa. Kraven och uppmärksamheten kring regler och god sed på värdepappersmarknaden är stora och de personer som har till uppgift att övervaka efterlevnaden av sådana frågor får därmed allt större betydelse i företagen. Det finns därför berättigade skäl att kräva att dessa har den kvalitetsstämpel som SwedSec Licensen innebär. Det kan i detta sammanhang finnas skäl att peka på ett exempel när Compliance Officer kan bryta mot reglerna. Dessa omfattas normalt av skyldigheten att anmäla egna och närståendes värdepappers- och valutaaffärer. Underlåtenhet att göra sådan anmälan skulle kunna medföra disciplinpåföljd.

Bestämmelsen riktar sig mot anställda. Det innebär att advokater, revisorer och konsulter inte träffas av licenskravet.

När det gäller anställda hos aktörer som omfattas av 1 § andra stycket kan det i många fall vara så att de i bestämmelsen angivna funktionerna inte förekommer. De flesta av dessa aktörer torde dock bedriva verksamhet inom områdena kapitalförvaltning, egenhandel och back office. I vart fall de företag som står under Finansinspektionens tillsyn t.ex. livförsäkringsbolag har även en compliancefunktion. Det är dock endast sådana compliance officers som är verksamma inom t.ex. ett livförsäkringsbolags kapitalförvaltande enhet som omfattas. Den som endast sysslar med försäkringsfrågor omfattas inte. I samband med att en sådan aktör ansluter sig till SwedSec är det rimligt att företaget och SwedSec diskuterar frågan om vilka funktioner inom företaget som omfattas av licensieringskravet enligt bestämmelsen.

3 § Person som är anställd i Anslutet Företag och vars arbetsuppgift utgörs av kvalificerad rådgivning till Kund eller förvaltning av Kunders medel i finansiella instrument, eller vilken till 50 % eller mer av sin arbetstid tar emot order från Kund eller utför transaktioner för Kunds eller det Anslutna Företagets räkning, är skyldig att inneha Aktiv Licens.

Kommentar:

Den som till någon del av sin arbetstid utför kvalificerad rådgivning eller förvaltar kunders medel måste ha Licens. Som nämnts i kommentaren till 1 kap. 1 § riktar sig SwedSecs krav på obligatorisk Licens mot ett delsegment av rådgivarkåren. Ambitionen är således inte att under det obligatoriska licenskravet inordna alla som sysslar med rådgivning till konsument enligt rådgivningslagen. Vad som avses med kvalificerad rådgivning redovisas nedan.

I den senare delen av bestämmelsen anges att en förutsättning för obligatorisk Licens är att den anställde till mer än 50 % sysslar med att ta emot order eller utför transaktioner. Sysselsättningsgraden är knuten till den enskildes arbetstid. Regeln innebär således att den som t.ex. arbetar minst 50 % av en halvtidstjänst med angivna uppgifter uppfyller kravet på obligatorisk Licens. Till den kategori av anställda som berörs av denna bestämmelse omfattas såväl SAX- som SOX-handlare.

När det gäller anställda hos aktörer som ansluter sig till Regelverket enligt 1 § andra stycket kommer det obligatoriska kravet på Licens att framförallt avse kvalificerade rådgivare, förvaltare och egenhandlare.

Någon egentlig definition av kvalificerad rådgivning ges inte i Regelverket. Det har inte ansetts meningsfullt att ange objektiva mätbara faktorer för att skilja kvalificerad rådgivning från annan rådgivning. Det får istället ankomma på det Anslutna Företaget att självt bedöma när rekvisitet för kvalificerad rådgivning är uppfyllt. Till ledning för denna bedömning ges här exempel på några faktorer som bör vara relevanta. Exemplifieringen är inte uttömmande och det finns säkerligen även andra relevanta omständigheter som bör kunna vägas in.

Vid bedömningen bör hänsyn tas till om rådgivningen är avancerad med beaktande av den enskilda Kundens situation. Faktorer som att rådgivningen innefattar placeringar i instrument med hög risk, mindre kända eller komplexa finansiella instrument, mer kvalificerad skatterådgivning och större belopp relaterat till Kundens förhållanden bör också ligga till grund för bedömningen om rådgivaren bör vara licensierad. Även omständigheter som har att göra med Kundens erfarenhet av placeringar i finansiella instrument bör beaktas. Det kan t.ex. vara fråga om en Kund som skall placera ett större belopp på den finansiella marknaden och inte har någon erfarenhet sedan tidigare. Här krävs en noggrann genomgång med Kunden om dennes ekonomiska situation, risker med de placeringar som Kunden efterfrågar, placeringshorisont, riskbenägenhet mm. Även i en sådan situation bör rådgivningen utföras av en Licenshavare.

Om Anslutna Företaget inrättat en särskild enhet för rådgivning bör också övervägas om inte personalen på denna enhet bör vara Licenshavare. Skälet till detta är att en Kund som blir hänvisad till en sådan särskild enhet har anledning att utgå från att det inom den enheten utförs kvalificerad rådgivning. Även om en sådan enhet inte inrättats bör befattningshavare vars huvudsakliga uppgifter utgörs av rådgivning anses utföra kvalificerad rådgivning just på grund av att detta är deras specialområde.

Slutligen bör all rådgivning som lämnas av befattningshavare inom corporate finance och aktieanalys (aktieanalytiker) anses vara kvalificerad rådgivning. Observera dock att det ska vara fråga om individuell rådgivning till Kund. Allmänt hållna analyser som skickas ut till alla Kunder eller ett visst kundsegment kan inte anses vara så individualiserade att de omfattas av begreppet kvalificerad rådgivning enligt bestämmelsen.

Frivillig Licens

4 § Anställd i Anslutet Företag har, efter medgivande av det Anslutna Företaget, rätt att ansöka om Aktiv Licens.

Kommentar

Bestämmelsen fyller ett önskemål från de Anslutna Företagen. Den innebär att alla anställda hos ett Anslutet Företag har rätt att ansöka om Aktiv Licens under förutsättning att det Anslutna Företaget ger sin tillåtelse till det. I praktiken torde bestämmelsen främst komma att leda till att anställda som omfattas av de grupper av befattningshavare som anges i 3 § och som inte omfattas av kravet på obligatorisk Licens, eller som är undantagna från Licenskravet enligt 5 § kommer att utnyttja möjligheten att bli Licenshavare med stöd av bestämmelsen.

Kraven på frivillig Licens är desamma som för obligatorisk Licens. En person som erhåller frivillig Licens enligt denna bestämmelse har Aktiv Licens och omfattas av regelverket och kan därmed drabbas av disciplinpåföljd.

För tydlighetens skull bör nämnas att möjlighet till frivillig Licens inte sträcker sig till uppdragstagare utan endast anställda. Externrevisorer, advokater eller konsulter med uppdrag hos Anslutet Företag omfattas alltså inte av bestämmelsen.

Undantag från kravet på obligatorisk Licens

5 § Anställd hos Anslutet Företag som har ansvar för eller sysslar med förvaltning, analys eller genomför affärer avseende ränte- eller valutarelaterade finansiella instrument är oaktat vad som föreskrivs i 2 eller 3 §§ inte skyldiga att inneha Licens. Nämda undantag gäller ej anställda med arbetsuppgifter inom SOX-handeln.

Kommentar:

Befattningshavare verksamma inom ränte- och valutamarknaderna är undantagna från licenskravet med undantag av de personer som är SOX-handlare under förutsättning av att de uppfyller 50 %-kravet enligt 3 §. Skälet till att SOX-handlarna omfattas av licenskravet är att de agerar på en marknad med företrädesvis privata kunder och att konsumentskyddsintresset är påtagligt.

Som framgår av 4 § finns en möjlighet för alla de befattningshavare som nämns i bestämmelsen att erhålla frivillig Licens.

3 kap. Anslutna företags åtaganden

Skyldigheter

1 § Ett Anslutet Företag skall tillse att de personer som omfattas av Reglerna i 2 kap. 2 och 3 §§ har Licens. Ett Anslutet Företag är vidare skyldigt att tillse att Licenshavare håller sina kunskaper uppdaterade enligt 6 kap. 3 §.

Det Anslutna Företaget skall före utgången av september månad varje år till SwedSec intyga att företagets Licenshavare med Aktiv Licens har fått sina kunskaper uppdaterade enligt 6 kap. 3 §.

Kommentar:

Det åligger Anslutna Företaget att se till att Licenshavare med Aktiv Licens håller sina kunskaper uppdaterade i enlighet med de krav som SwedSec anger. I kommentaren till 6 kap. 3 § utvecklas närmare vad som krävs av de Anslutna Företagen och Licenshavarna i detta hänseende.

2 § Ett Anslutet Företag skall verka för att företagets Kunder, när de begär det, skall få biträde av Licenshavare.

Kommentar:

Att en Kund begär biträde av en Licenshavare inträffar sannolikt i situationer när Kunden önskar rådgivning. Anslutna Företag bör därför se till att det finns rådgivare med Licens i organisationen som säkerställer att Kundens begäran enligt bestämmelsen kan efterkommas.

3 § Ett Anslutet Företag skall utfärda intyg om lämplighet för anställd som ansöker om Licens. Ett sådant intyg skall ange om den anställde är lämplig att inneha Licens samt, om fråga är om person som omfattas av kravet på obligatorisk Licens enligt 2 kap. 2 eller 3 §, hur lång tid denne haft sådana arbetsuppgifter som där sägs. I fall som avser frivillig Licens enligt 2 kap. 4 §, skall uppgift lämnas om hur lång tid den anställde varit verksam inom sådan verksamhet som bedrivs av företag som anges i 2 kap. 1 §. Till ledning för hur lämplighetsbedömningen kan genomföras har SwedSec utfärdat en rekommendation.

Kommentar:

Det görs i bestämmelsen en skillnad mellan personer som är underkastade kravet på obligatorisk Licens och sådana som ansöker om frivillig Licens. För anställd som omfattas av kravet på obligatorisk Licens ska uppgift lämnas om hur lång tid den anställde arbetat inom tillämpningsområdet medan det för anställd som ansöker om frivillig Licens ska anges hur länge denne varit verksam inom sådana företag som omfattas av 2 kap. 1 §.

Något krav på viss tids erfarenhet har inte ställts för att vara kvalificerad för Licens. Det innebär dock inte att yrkeserfarenhet skulle sakna betydelse. Det ankommer på Anslutna Företaget att i den lämplighetsprövning som företaget skall göra väga in sökandens erfarenhet. Lämplighetsprövningen måste alltid göras allsidigt och ge underlag för det Anslutna Företaget att göra en relevant bedömning av den anställdes förutsättningar som Licenshavare, oavsett om denne tidigare haft licens hos annat Anslutet Företag. Det kan finnas situationer där den som ska lämplighetsprövas tidigare haft Licens som förfallit eller blivit vilande. Också i sådana fall är det av vikt att det Anslutna Företaget inforrdar och granskar den underrättelse som den tidigare arbetsgivaren lämnat enligt 4 §. (Jfr Licenshavarens skyldighet enligt 4 kap. 2 §).

Som framgår av bestämmelsen i 6 kap. 3 § skall den som har Aktiv Licens hålla sina kunskaper uppdaterade genom årliga utbildningar eller information. Detta krav finns inte för den som har Vilande Licens. I fall att Anslutet Företag enligt 6 kap. 4 §, ansöker hos SwedSec, om att få en Vilande Licens omvandlad till Aktiv Licens krävs dock att det Anslutna Företaget i sin lämplighetsprövning väger in att den anställde fått sina kunskaper uppdaterade i erforderlig omfattning.

4 § Ett Anslutet Företag skall senast inom tio dagar, skriftligen underrätta SwedSec om en Licenshavares anställning upphört. Därvid skall särskilt anges om anställningens upphörande haft samband med anmäld överträdelse enligt 7 §. Den skriftliga underrättelsen skall upprättas i två exemplar, där ett skall skickas till SwedSec och ett till Licenshavaren.

Uppdagens överträdelsen efter anställningens upphörande och skall anmälan enligt 7 § ske, är Anslutna Företaget skyldigt att skicka ny underrättelse enligt vad som sägs i första stycket.

Kommentar:

Den underrättelse som Anslutet Företag är skyldigt att utfärda enligt första stycket skall innehålla information om att anställningen upphört på grund av överträdelse endast om anmälan gjorts till SwedSec. Denna särskilda informationsskyldighet är enligt 3 kap. 7 § kvalificerad till att avse situationer där disciplinpåföljd kan komma att meddelas.

Andra stycket avser den situationen att det Anslutna Företaget efter anställningens upphörande finner att Licenshavaren begått en överträdelse som skall anmälas till SwedSec. I den situationen måste det Anslutna Företaget utfärda en ny underrättelse som ersätter den som tidigare levererats. Det kan dock uppkomma situationer när det dröjer avsevärd tid innan en överträdelse begången av en tidigare anställd Licenshavare upptäcks. I något enstaka fall kan inträffa att det gått så lång tid att den begångna överträdelsen saknar aktualitet. Denna bedömning görs av det Anslutna Företaget som vid tveksamhet kan rådgöra med SwedSec.

Det är värt att anmärka att underrättelseskyldigheten gäller oavsett av vilken orsak anställningen upphör. Den gäller alltså även om den anställde går i pension, Företaget går i konkurs eller träder i likvidation eller om annat liknande förhållande inträffar som leder till att anställningen upphör.

5 § Anställs Licenshavare, vars Licens förklarats vilande, av ett Anslutet Företag och beslutar företaget att Licensen skall aktiveras skall anmälan härom göras till SwedSec.

Kommentar:

När någon med Vilande Licens får nytt arbete är det inte säkert att den nya anställningen kräver innehav av Licens. På grund härav och även med hänsyn till att en möjlighet till frivillig Licens införts uppkommer Anslutna Företagets anmälningsskyldighet enligt bestämmelsen först när Anslutna Företaget beslutat att Licensen skall aktiveras. Nytt lämplighetsintyg ska därvid bifogas. Kontroll ska också ske av att de tidsfrister som anges i 6 kap. 4 § första eller andra stycket inte överskridits. Dessutom krävs att företaget intygar att Licenshavaren fått sina kunskaper uppdaterade.

6 § Anställer ett Anslutet Företag en Licenshavare skall företaget begära att Licenshavaren företer den skriftliga underrättelse som den tidigare arbetsgivaren lämnat enligt 4 §.

Kommentar:

Bestämmelsen korresponderar mot Licenshavarens skyldighet enligt 4 kap. 2 § att för ny arbetsgivare företer den underrättelse som den tidigare arbetsgivaren är skyldig att avge efter avslutad anställning. Det saknar i detta sammanhang betydelse om Licenshavaren hos den nye arbetsgivaren får arbetsuppgifter som innefattar krav på obligatorisk Licens eller ej. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att den nye arbetsgivaren får den information som framgår av underrättelsen.

7 § Ett Anslutet Företag skall omedelbart skriftligen underrätta SwedSec om en Licenshavare agerat på sätt som sägs i 8 kap. 1 eller 2 § och det finns skäl att anta att detta kan eller hade kunnat medföra disciplinpåföljd enligt 8 kap. Detta gäller också avseende anställd eller före detta anställd vars Licens förfallit enligt 6 kap. 10 §. Underrättelsen skall innehålla en redogörelse för de omständigheter varpå denna grundas. Saknas för sakens prövning uppgifter i underrättelsen eller är den eljest bristfällig får SwedSec begära kompletterande uppgifter.

Avser underrättelsen sådant agerande som anges i 8 kap. 1 § gäller Anslutna Företagets underrättelseskyldighet enligt första stycket även om Licenshavaren slutat sin anställning när saken upptäcks.

Kommentar:

Licenshavarens åtaganden finns angivna i 4 kap. 1 §. Bryter Licenshavaren mot dessa, kan det utlösa en sanktion av Disciplinnämnden. Sanktion kan även komma ifråga om Licenshavaren begår brott eller på grund av sina personliga förhållanden i övrigt framstår som olämplig som Licenshavare. Underrättelseskyldighet uppkommer om det finns skäl anta att en överträdelse kan medföra disciplinpåföljd. Underrättelseskyldigheten omfattar också anställd eller f.d. anställd vars Licens har förfallit.

I andra stycket regleras den situationen att Licenshavaren bytt arbetsgivare när saken upptäckts. I dessa fall är den tidigare arbetsgivaren skyldig att till SwedSec anmäla om Licenshavaren begått brott som har samband med verksamheten eller om denne brutit mot vad som sägs i 4 kap. 1 § och det finns skäl att anta att detta kan medföra disciplinpåföljd. Om det däremot framkommer att Licenshavaren agerat på sätt som anges i 8 kap. 2 § åvilar underrättelseskyldigheten den nye arbetsgivaren.

Det har inte ansetts nödvändigt att ange under hur lång tid efter anställningens upphörande som det Anslutna Företaget har denna anmälningsskyldighet. Som framgår av kommentaren till 4 § kan så lång tid förflyta att överträdelsen saknar aktualitet.

Sedan Anslutna Företaget underrättat SwedSec om överträdelsen övertar SwedSec ansvaret för att saken utreds. Det innebär att SwedSec kan begära in kompletteringar av Anslutna Företaget om underrättelsen är bristfällig eller om eljest någon uppgift saknas som erfordras för sakens prövning. Som framgår av 9 § kan underlåtenhet att lämna sådana uppgifter till SwedSec leda till vite.

Noteras bör att det Anslutna Företaget efter att underrättelse till SwedSec skett inte längre disponerar över saken. Det innebär att Anslutna Företaget inte kan återkalla en gjord underrättelse. Skulle Anslutna Företaget i efterhand upptäcka att någon underrättelse inte borde ha skett eller att uppgifter som inledningsvis lämnats inte är korrekta, ankommer det på Anslutna Företaget att meddela SwedSec detta. SwedSec har därefter att bedöma de nya omständigheter som framkommit och vilka konsekvenser de får för sakens prövning. Vad som nu sagts får anses ligga i att Anslutna Företaget är skyldigt att lämna de uppgifter som har betydelse för sakens prövning och några särskilda regler härutöver behövs inte.

8 § Det Anslutna Företaget skall till SwedSec anmäla en person som skall ansvara för kontakterna med SwedSec. Denne skall ha erforderlig kompetens i värdepappersrättsliga frågor och vara väl förtrogen med Reglerna. Anmälan skall även innehålla uppgifter avseende dennes namn, adress, telefonnummer och e-mail.

Kommentar:

Det ankommer på det Anslutna Företaget, med beaktande av kompetenskravet, anmäla till SwedSec vem inom Företaget som ska vara företagets kontaktperson gentemot SwedSec. Avsikten med regeln är att säkerställa att tillräckligt kompetent personal hos Anslutna Företaget ansvarar för att kontakterna med SwedSec sköts på ett tillfredsställande sätt. I praktiken kommer därför liksom hittills regelansvarig person/compliance officer att tilldelas denna uppgift.

Regeln innebär dock inte att en och samma person behöver sköta alla kontakter med SwedSec. Administrativa rutiner kring licensieringsförfarandet kan t.ex. delegeras till annan

personal. Denna delegationsmöjlighet har markerats i regeltexten genom att ange att personen ska ”ansvara för kontakterna”.

Regeln innebär endast ett administrativt ansvar. Kontaktpersonen har alltså inget personligt ansvar för att Anslutna Företaget fullgör sina skyldigheter enligt Reglerna.

Vite

9 § Ett Anslutet Företag som underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt 1 § första stycket, 4, 5 eller 7 § skall betala vite om minst 25 000 kr och högst 5 000 000 kr till SwedSec. Detsamma gäller om Anslutna Företaget uppsåtligen eller av grov oaktsamhet underlåter att lämna eller lämnar felaktiga uppgifter enligt 4, 5 eller 7 §.

Kommentar:

Vitesbestämmelsen är uppdelad i två delar så att Anslutna Företagets skyldigheter anges i första meningen och dess informationsplikt gentemot SwedSec anges i den andra.

Vite för underlåtenhet att lämna uppgifter eller att lämna felaktiga uppgifter kan endast komma ifråga om Anslutna Företaget gör detta uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Det har inte ansetts motiverat att kunna meddela vite i lindrigare fall. En felaktig uppgift kan bero på knapphändig utredning om händelseförloppet i ett disciplinärende eller att nya omständigheter framkommer i ett senare skede. Till exempel ska frågan om ett disciplinärende enligt 7 § omedelbart anmälas till SwedSec. Ett skyndsamt förfarande är därför nödvändigt. Anslutna Företaget ska inte behöva hamna i den situationen att i efterhand tvingas betala vite trots att det varit normalt aktsamt i samband med den utredning som gjorts innan anmälan till SwedSec skedde.

10 § Styrelsen för SwedSec beslutar om vite skall utgå samt vitets storlek. Vid bestämmande av vitets storlek skall beaktas vilka konsekvenser eller vilka risker för konsekvenser det Anslutna Företagets handlande eller underlåtenhet har haft för Licenshavare, SwedSec, andra Anslutna Företag eller förtroendet för värdepappersmarknaden.

Kommentar

Vitets storlek skall vara sådant att det medför en kännbar sanktion sett till Anslutna Företagets ekonomiska förhållanden.

11 § Tvister i fråga om vite skall avgöras slutligt av skiljemän. Därvid skall det Anslutna Företaget och SwedSec utse skiljemän bland ledamöterna i Disciplinnämnden. Vid prövning av fråga om vite skall, i tillämpliga delar, det förfarande som anges i 10 kap. avseende förfarandet inför Disciplinnämnden tillämpas.

Kommentar:

Skiljemän utses bland Disciplinnämndens ledamöter. Det överläts till det Anslutna Företaget och SwedSec att bestämma hur många och vilka av nämndens ledamöter som skall delta i förfarandet.

4 kap. Licenshavares åtaganden

1 § Licenshavare skall följa de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten, de regler som branschen tillämpar samt god sed på värdepappersmarknaden. Licenshavare skall vidare följa det egna Anslutna Företagets interna regler i den mån de utgår från lag, föreskrifter, allmänna råd eller branschrekommendationer.

Licenshavare hos Anslutet Företag som avses i 2 kap. 1 § andra stycket skall därutöver följa det egna Anslutna Företagets interna regler som grundar sig på åtagande i avtal med SwedSec.

Kommentar:

Huvuddelen av de lagar, föreskrifter, allmänna råd och branschrekommendationer som gäller för de Anslutna Företagen är av näringsrättslig natur och de riktar sig alltså inte direkt mot de anställda. För att de näringsrättsliga kraven skall uppfyllas fordras dock i förekommande fall att även de anställda är uppmärksamma på och följer de regler som gäller för verksamheten. De anställda måste alltså agera på ett sätt som överensstämmer med regelverket oavsett om detta träffar dem direkt eller endast indirekt.

Bestämmelsens första stycke innefattar ett åtagande för Licenshavaren att följa regelverket på värdepappersmarknaden samt även de interna instruktioner som företaget antagit och som grundar sig på angivna regelverk.

För företag som omfattas av bestämmelsen i 2 kap. 1 § andra stycket kan företaget och SwedSec i anslutningsavtalet komma överens om att företaget ska följa ytterligare regler som företaget annars inte behöver tillämpa. Det kan röra sig om uppföranderegler såsom regler för anställdas anmälningsskyldighet för egna affärer eller Finansinspektionens allmänna råd om etiska regler. Men även andra regler kan komma ifråga beroende på vilken verksamhet ett sådant företag bedriver. Andra stycket har tillkommit för att Licenshavare hos sådana företag ska kunna bli underkastade Disciplinnämndens prövning även vid överträdelser av i anslutningsavtalet tillagda regler.

Se även resonemang som förs i kommentaren till 8 kap. 1 §.

2 § I samband med att Licenshavare påbörjar ny anställning hos annat Anslutet Företag skall Licenshavaren för detta förete den skriftliga underrättelse som avses i 3 kap. 4 §.

Ett av syftena med licensieringen är att upprätthålla allmänhetens förtroende för värdepappersmarknadens aktörer. Överträdelser som lett till att en Licenshavare fått sluta sin anställning innebär en markering av att Licenshavaren agerat på ett icke förtroendeskapande sätt. Det är av vikt att vid byte av anställning den nye arbetsgivaren blir underrättad om sådana förhållanden. Det bör därför ställas ett uttryckligt krav på Licenshavaren att uppvisa det intyg som den tidigare arbetsgivaren är skyldig att ge in till SwedSec enligt bestämmelsen i 3 kap. 4 §. Bestämmelsen korresponderar med den föreslagna regeln i 3 kap. 6 § enligt vilken den nye arbetsgivaren är skyldig att begära att få se underrättelsen. Kravet riktar sig såväl mot Licenshavare med obligatorisk som frivillig Licens.

Person vars Licens förfallit eller återkallats är inte längre Licenshavare och någon underrättelse enligt 3 kap. 4 § har ej lämnats. I dessa fall kan en potentiell ny arbetsgivare om särskilda skäl föreligger kontrollera förhållandena hos SwedSec.

5 kap. Kunskapskrav och kunskapstest

Prövningsnämnd

1 § Styrelsen för SwedSec utser årligen en Prövningsnämnd. Ledamöterna skall ha allsidig och djup förtrogenhet med värdepappersmarknaden.

Kunskapskrav

2 § Prövningsnämnden skall varje år för nästkommande år till styrelsen föreslå vilka kunskapskrav som skall uppfyllas för att erhålla och behålla Aktiv Licens. Nämnden skall tillse att dessa krav motsvarar den finansiella marknadens utveckling och motsvarande krav i andra relevanta länder samt att Kunskapstestet svarar mot kunskapskraven.

3 § Prövningsnämnden får, när som helst till styrelsen, föreslå ändringar och tillägg i kunskapskraven.

4 § Styrelsen för SwedSec skall fastställa kunskapskrav för att erhålla och behålla Aktiv Licens enligt 6 kap. 1 och 3 §§ samt för att behålla Aktiv Licens enligt 6 kap. 2 §.

Kunskapstest

5 § SwedSec utformar Kunskapstest samt rutiner för att genomföra och bedöma testet.

6 § Envar äger rätt att genomgå Kunskapstest.

SwedSec skall erbjuda tillfälle till Kunskapstest i erforderlig omfattning och det skall äga rum på tid och plats som bestäms av SwedSec.

7 § På SwedSecs hemsida skall framgå när och var Kunskapstestet äger rum och vad som krävs för deltagande. Anmälan till testet skall ske på hemsidan.

8 § Bedömning av godkänt Kunskapstest görs i enlighet med av SwedSec fastställda rutiner. Godkänt test gäller i fem år.

9 § Skriftligt intyg över godkänt test hämtas på SwedSecs hemsida.

Information om kunskapskrav

10 § SwedSec ska varje år informera de Anslutna Företagen om Prövningsnämndens överväganden och förslag samt om styrelsens beslut om kunskapskrav enligt 4 §.

Kommentar:

Prövningsnämndens ledamöter utses av styrelsen för SwedSec. Antalet ledamöter i Prövningsnämnden anges inte i Reglerna utan det ankommer på SwedSec att från tid till annan besluta om hur många ledamöter Prövningsnämnden skall bestå av.

Aktiv Licens grundar sig på godkänt Kunskapstest eller på lång erfarenhet. För båda dessa licenskategorier krävs för behållande av Licensen att Licenshavaren genomgår en årlig uppdatering av kunskaperna, se 6 kap. 3 §. För den som har Vilande Licens ställs inget krav på årlig uppdatering av kunskaperna. Om den Vilande Licensen ska omvandlas till Aktiv Licens krävs dock att det Anslutna Företaget intygar att Licenshavaren fått sina kunskaper uppdaterade.

Vem som helst äger rätt att mot erläggande av avgift avlägga Kunskapstest. Det är dock endast anställda i Anslutna Företag som också omfattas av reglerna i 2 kap. 2-4 §§ som kan få Licens. Den som avlagt Kunskapstest med godkänt resultat men som av andra skäl inte varit berättigad att erhålla Licens, kan om förhållandena ändras, åberopa sig av Kunskapstestet för erhållande av Licens, förutsatt att testet inte är äldre än fem år.

Det är av vikt att ett tillräckligt antal testtillfällen anordnas. SwedSec har därför ålagts en skyldighet att anordna ett tillräckligt antal Kunskapstest för att möta efterfrågan.

6 kap. Licens

Aktiv Licens

1 § För att erhålla Licens måste sökanden:

- 1. vara anställd av ett Anslutet Företag,**
- 2. uppvisa intyg, utfärdat av det Anslutna Företaget där sökanden är anställd, utvisande att sökanden har sådant arbete som anges i 2 kap. 2, 3 eller 4 § samt är lämplig att inneha Licens,**
- 3. avlägga godkänt Kunskapstest,**
- 4. skriftligen, på sätt SwedSec bestämmer, förbinda sig att följa Reglerna och underkasta sig SwedSecs och Disciplinnämndens beslut, och**
- 5. medge att uppgifter om att han/hon innehar Licens registreras och behandlas av SwedSec samt att uppgifterna lämnas ut till allmänheten.**

Kommentar:

I bestämmelsen anges vad som krävs för att erhålla Licens. Det är därvid ingen skillnad mellan obligatorisk eller frivillig Licens. Kraven är desamma. Det ankommer på Anslutna Företaget att som en del av lämplighetsprövningen väga in sökandens yrkeserfarenhet.

Som framgår av 5 kap. 8 § gäller ett godkänt Kunskapstest i fem år. Det innebär att den som avlägger godkänt Kunskapstest utan att vid den tidpunkten vara berättigad att erhålla Licens kan åberopa det godkända testet om förhållandena ändras under en femårsperiod så att rätten till Licens inträder.

2 § Licens har också den som erhållit dispens från Kunskapstestet enligt särskilda övergångsbestämmelser.

Licens enligt första stycket är grundad på lång erfarenhet och den gäller så länge Licenshavaren är anställd i det Anslutna Företag där denne var verksam när Licens erhöles. Om Licenshavaren på grund av omorganisation hos arbetsgivaren, genom samgående eller förvärv, byter arbetsgivare anses Licenshavaren fortfarande vara anställd i det Anslutna Företaget.

Kommentar:

Vissa tidigare övergångsregler har utmönstrats eftersom de tidsfrister som där angavs har gått ut. Det är alltså inte längre möjligt att erhålla de former av dispenser som gick att få i samband med att Reglerna trädde i kraft januari 2001 eller ändrades per den 1 juli 2004.

Årlig uppdatering av kunskaperna

3 § Den som innehar Aktiv Licens måste hålla sina kunskaper uppdaterade i enlighet med de kunskapskrav som fastställs enligt 5 kap. 4 §.

Kommentar:

Den som har Aktiv Licens måste för att få behålla Licensen hålla sina kunskaper uppdaterade och det åligger de Anslutna Företagen att se till och för SwedSec verifiera att Licenshavaren håller sina kunskaper uppdaterade i enlighet med de krav som SwedSec beslutat enligt 5 kap. 4 § och som SwedSec har informerat om enligt 10 § nämnda kapitel.

Avsikten är att SwedSec i slutet av varje år ska informera Anslutna Företagen om på vilka områden utbildning av eller information till Licenshavarna måste ske. Som framgår av 10 § ska de Anslutna Företagen senast den 30 september intyga att Licenshavarna håller sina kunskaper uppdaterade. De krav på årlig utbildning eller information som SwedSec kommer att ställa gäller nyheter som ingår i Kunskapskrav (syllabus) för SwedSecs licensieringstest. Det är alltså inte fråga om utbildning på områden som endast berör befattningshavare inom ett visst specialområde.

Det kan också röra områden som Prövningsnämnden anser är särskilt viktiga eller som det av andra skäl befins viktigt att ta upp t.ex. områden som det visat sig att flertalet av dem som gjort Kunskapstestet har haft problem med.

Målet med bestämmelsen är att Licenshavarna ska ha aktuella kunskaper inom de områden som omfattas av Kunskapstestet. Metoden för att uppdatera kunskaperna hos Licenshavarna får de Anslutna Företagen själva välja. Alla former av utbildning eller information till Licenshavarna kan accepteras. Det kan röra sig om utbildning i form av kurser eller seminarier, e-learning, information via mail eller på papper. Vad det Anslutna Företaget intygar är att Licenshavarna fått sina kunskaper uppdaterade på något sätt. Endast om Licenshavaren vägrar att ta del av vad arbetsgivaren erbjuder i detta hänseende kan en sanktion enligt 10 § komma ifråga.

Vilande Licens

4 § Vilande Licens förfaller sedan fem år förflutit från den dag Licenshavaren genomgick godkänt Kunskapstest eller räknat från den 1 oktober det år Licenshavaren senast fullgjorde kraven på årlig uppdatering av kunskaper.

Upphör Licenshavares anställning i ett Anslutet Företag, blir utfärdad Licens vilande i fem år beräknat på sätt som anges i första stycket. För den som har Licens grundad på lång erfarenhet förfaller Licensen.

Ett Anslutet Företag får hos SwedSec begära att en Aktiv Licens förklaras vilande eller att en Vilande Licens aktiveras om skäl till detta föreligger.

Kommentar:

En Licens kan vara vilande i högst fem år enligt första stycket. Skälet är att den som har Vilande Licens inte har något krav på sig att hålla sina kunskaper uppdaterade och det framstår mot den bakgrunden som rimligt att inte tillåta att sådan Licens åter blir aktiv efter fem år utan att vederbörande först genomgått nytt Kunskapstest.

I andra stycket anges vad som händer med licensen när en Licenshavares anställning upphör.

I tredje stycket har införts en möjlighet för Anslutna Företag att begära att en Aktiv Licens förklaras vilande. Det kan finnas skäl att göra en sådan begäran om en person med Licens byter arbetsuppgifter och därmed hamnar utanför det obligatoriska området men alltså omfattas av det frivilliga området för Licens. Så kan också vara fallet om Anslutna Företaget inte längre anser det ekonomiskt försvarbart att betala kostnaden för en Aktiv Licens för en person som har frivillig Licens. När en Vilande Licens ska förklaras aktiv krävs dels kontroll av att de tidsfrister som anges i första och andra stycket inte överskridits dels att det Anslutna Företaget i sin lämplighetsprövning väger in att Licenshavaren uppdaterat sina kunskaper i erforderlig omfattning.

Ny Licens

5 § Den vars Licens återkallats enligt 8 kap. kan inte erhålla ny Licens enligt 1 § förrän tre år förflutit sedan Licensen slutligt återkallades av Disciplinnämnden. Om nämnden beslutat att återkallelsen skall vara tillfällig gäller dock den tid som nämnden bestämt.

Kommentar:

Disciplinnämndens beslut om återkallelse av Licens kan vara på obestämd eller bestämd tid. Är Licens återkallad utan tidsangivelse kan inte ny Licens erhållas förrän tre år förflutit. Är Licens återkallad på viss tid enligt 8 kap. 3 §, får ny Licens sökas efter återkallelsetidens slut. Har Licensen varit återkallad måste alltid nytt Kunskapstest göras innan ny Licens utfärdas.

Innebörden av Licensen

6 § Endast den som har Aktiv Licens får kalla sig ”av SwedSec Licensierad”. SwedSec är ett registrerat varumärke. Licenshavare som utan tillåtelse använder sig av detta kan drabbas av:

- 1. straffrättsligt ansvar för varumärkesintrång enligt 37 § varumärkeslagen (1960:644),**
- 2. förbud vid vite att fortsätta intrånget enligt 37 § varumärkeslagen, och**
- 3. ersättningsansvar för utnyttjande av varumärke och för skada som intrånget medfört enligt 38 § varumärkeslagen.**

7 § Beteckningen ”av SwedSec Licensierad” får endast användas när Licenshavare utför arbetsuppgifter i ett Anslutet Företag.

8 § Den som har Aktiv Licens skall på begäran förete sitt Licensbevis.

Kommentar:

Bestämmelserna i 6-8 §§ gäller i praktiken endast för personer med Aktiv Licens. Den som har Vilande Licens har slutat sin anställning eller arbetar inte längre inom tillämpningsområdet. I samband med att Licens blir förklarad vilande ska den lämnas in till SwedSec. De sanktioner som kan komma ifråga vid otillåten användning av varumärket enligt 6 § kan dock drabba även den som har Vilande Licens. Även förbudet i 7 § innefattar person med Vilande Licens.

Dispens

9 § SwedSec får utfärda Aktiv Licens utan att sökanden avlagt Kunskapstest om övriga förutsättningar enligt 1 § är uppfyllda och om särskilda skäl föreligger.

SwedSec får medge dispens från licenskravet under en begränsad tid om särskilda skäl föreligger. Sådan dispens får också ges utan tidsbegränsning om synnerliga skäl föreligger.

Ansökan om dispens enligt första – andra styckena får göras av Anslutna Företaget.

Kommentar.

Första stycket rör möjligheten att få Licens utan att genomgå Kunskapstest. Den möjligheten kan exempelvis tillämpas i fall då sökanden bedöms ha tillräcklig kompetens men särskilda omständigheter föranleder avsteg från kravet på kunskapstest. Licens enligt denna bestämmelse utfärdas med stöd av 1 § och den som erhållit sådan Licens har därmed Aktiv Licens. Bestämmelsen ska tillämpas med uttalad restriktivitet. Avsikten är inte att återinföra en möjlighet att kunna få Licens grundad på lång erfarenhet. Bestämmelsen kan tillämpas på personer som uppfyllt motsvarande kunskapskrav i annat land och som under en begränsad tid utför arbetsuppgifter i Sverige vilka är underkastade krav på Licens. Genom att de erhåller Licens i Sverige omfattas de av disciplinförfarandet.

Andra stycket rör för det första det fallet att SwedSec tillåter en person att utöva sin befattning trots att han saknar Licens. Bestämmelsen tillämpas främst i fall då någon tillträder en befattning med krav på obligatorisk Licens. Det är då rimligt att personen får en dispens under ett antal månader för att genomföra Kunskapstestet. Det kan också finnas andra situationer när sådan tidsbegränsad dispens kan komma ifråga. Den som inte omfattas av 50 %-kravet i 2 kap. 3 § och som minskar sin arbetstid på grund av sjukdom, föräldraledighet eller liknande men behåller sina arbetsuppgifter avseende t.ex. ordermottagning och därmed kommer över 50 %-gränsen ska kunna få dispens under en viss tidsperiod. För det andra ska SwedSec i undantagsfall också kunna ge dispens från licenskravet utan tidsbegränsning. Det kan avse fall där licenskravet grundas på regeln i 2 kap. 2 § men där det faktiska ansvaret till följd av det Anslutna Företagets organisation delegerats till annan, som innehar licens.

Tredje stycket klargör att det endast är det Anslutna Företaget som har möjlighet att söka dispens.

Förfall av Licens

10 § Anslutna Företag skall till SwedSec före september månads utgång intyga att Licenshavare med Aktiv Licens hållit sina kunskaper uppdaterade enligt 3 §.

Om viss Licenshavare vägrar att ta del av erbjuden utbildning/information enligt första stycket förfaller Licensen.

Licens grundad på lång erfarenhet förfaller även i den situation som anges i 4 § andra stycket.

Fråga om förfall av Licens prövas av SwedSec.

Kommentar: Som framgår av 3 kap. 1 § åligger det det Anslutna Företaget att se till att företagets Licenshavare med Aktiv Licens erbjuds utbildning eller information kopplad till fastställda kunskapskrav enligt 5 kap. 4 §. När företaget erbjudit utbildning eller lämnat information till Licenshavaren presumeras att denne inhämtat erforderliga kunskaper. Endast i det fall att Licenshavaren vägrar att ta del av denna utlöses sanktionen enligt andra stycket.

Register över Licenshavare

11 § SwedSec skall föra register över samtliga Licenshavare. Uppgifter om Licenshavare med Aktiv Licens innefattande Licenshavarens namn och arbetsgivare är offentliga.

Kommentar:

SwedSec för register över samtliga Licenshavare. Endast uppgifter som rör personer med Aktiv Licens är tillgängliga på SwedSecs hemsida. Uppgifter om innehavare av Vilande Licens samt historiska uppgifter om återkallade och förfallna licenser sparas av SwedSec.

Licensbevis

12 § Licensbevis utfärdas av SwedSec efter ansökan av den som uppfyllt kraven för Licens. Licensbeviset skall innehålla uppgift om Licenshavaren och Anslutna Företaget.

13 § Om licensbevis förkommer erhåller Licenshavaren mot avgift ett nytt bevis efter anmälan till SwedSec.

14 § Vid förfall eller återkallelse av Licens eller om Licensen blivit vilande, skall det Anslutna Företaget återställa licensbeviset till SwedSec.

Kommentar:

Licensbevis utfärdas av SwedSec. SwedSec gör därvid en kontroll av att kraven för Licens blivit uppfyllda. Så snart förhållande som anges i 14 § inträffar skall licensbeviset återställas till SwedSec. Licensbevisen skall göras företagsanknutna. Nytt bevis kommer att utfärdas efter fullgjort godkänt Kunskapstest enligt 3 §, eftersom avsevärd tid har förflutit sedan Licensen utfärdades.

7 kap. Disciplinnämnd

1 § För avgöranden av frågor av disciplinär beskaffenhet finns en Disciplinnämnd. Bestämmelser om förfarande inför Disciplinnämnden framgår av 10 kap.

2 § Disciplinnämndens ordförande, vice ordförande samt övriga ledamöter utses av styrelsen för SwedSec.

3 § Disciplinnämnden sammanträder på kallelse av ordföranden som bestämmer tid och plats för sammanträdet.

8 kap. Disciplinpåföljder

Återkallelse av Licens

1 § Om en Licenshavare har begått brott som har anknytning till verksamheten eller på annat sätt allvarligt åsidosatt vad som åligger denne i tjänsten får Disciplinnämnden återkalla Licensen.

Kommentar:

Disciplinförfarandet riktar sig mot Licenshavarna och inte mot de Anslutna Företagen. Dessa står under tillsyn av Finansinspektionen och kan om de inte sköter sig drabbas av en sanktion efter beslut av inspektionen. Någon sanktionsmöjlighet mot de Anslutna företagen har alltså inte Disciplinnämnden.

Förevarande återkallelsegrund knyter an till Licenshavarens åtagande enligt 4 kap. 1 §. Som angetts i kommentaren under den bestämmelsen riktar sig huvuddelen av lagarna och föreskrifterna på värdepappersområdet mot företagen och inte direkt mot de anställda. Det åligger därför den enskilde licenshavaren att agera på ett sådant sätt att det företag där han eller hon är anställd följer regelverket på värdepappersmarknaden. I många fall säkerställs ett riktigt agerande genom företagets interna instruktioner och föreskrifter och ett brott mot interna regler kan då innebära att Licenshavaren åsidosätter *vad som åligger denne i tjänsten*. Det kan emellertid också förekomma situationer där ett visst handlingsmönster ter sig självklart och naturligt i förhållande till vad som åligger företaget t.ex. enligt den offentliga regleringen, utan att detta har uttryckligen angetts i någon skriftlig instruktion. De anslutna företagens verksamhet är omfattande och det är omöjligt och ofta heller inte önskvärt att ge uttryckliga instruktioner för alla tänkbara situationer. Företaget är ofta hänvisat till att ange vissa riktlinjer och principer för hur verksamheten skall bedrivas. För att det syfte som ligger bakom bestämmelsen ska kunna tillgodoses fullt ut kan en Licens därför återkallas vid åsidosättande av vad som gäller för uppgiften även om detta inte uttryckligen har reglerats i interna eller externa regler riktade direkt till Licenshavaren.

Det Anslutna Företagets skyldighet att till SwedSec anmäla när Licenshavaren åsidosatt sitt åtagande anges i 3 kap. 7 §. Återkallelse av Licens kan avse såväl Aktiv Licens som Vilande Licens.

I 1 kap. 7 § anges Licenshavarens upplysningsskyldighet mot SwedSec. Den innebär en skyldighet att bidra till utredningen med de upplysningar som SwedSec begär. Om Licenshavaren, sedan anmälan enligt 3 kap. 7 § skett, underlåter att fullgöra upplysningsskyldigheten kan dock inte denna underlåtenhet i sig leda till en sanktion. En underlåtenhet att lämna upplysningar i ett sanktionsärende kan dock leda till att det Anslutna Företagets redogörelse över de faktiska omständigheterna kan komma, i avsaknad av uppgifter från Licenshavaren, att tas för gott av Disciplinnämnden. En Licenshavare som önskar få sin sak allsidigt belyst bör därför bidra till utredningen.

Det kan förekomma situationer där en person begått en regelöverträdelse under tid då denne var Licenshavare men anmälan om detta kommer in till SwedSec efter att Licensen förfallit. Disciplinnämnden har i ett sådant fall (beslut 2004:1) uttalat att om personen fortfarande hade varit Licenshavare, skulle påföljden blivit varning.

2 § Om en Licenshavare har begått annan brottslig gärning än som avses i 1 § eller på grund av sina personliga förhållanden i övrigt ej kan anses lämplig att inneha Licens, får Disciplinnämnden återkalla Licensen.

Kommentar:

Bestämmelsen svarar mot den lämplighetsprövning som Anslutna Företaget är skyldigt att göra i samband med att en anställd erhåller Licens jfr 6 kap. 1 §. Om det Anslutna Företaget sedermera finner att Licenshavaren inte längre är lämplig att inneha Licens mot bakgrund av begången brottslig gärning eller dennes personliga förhållanden i övrigt åligger det företaget att anmäla saken till SwedSec.

Av regeln framgår att det enligt denna återkallelsegrund är fråga om andra brott än sådana som har direkt samband med verksamheten. Den prövning Disciplinnämnden har att göra, såvitt gäller brottslig gärning, är av generell art och går ut på att bedöma om kriminell belastning är diskvalificerande för fortsatt licensinnehav.

Bestämmelsen kräver dock några ytterligare kommentarer. De brott som här aktualiseras har hänt utanför arbetet. Den utredning som görs kommer att utföras av polis och åklagare. Anslutna Företaget kommer inte att kunna tillföra någon utredning. Det kan komma att dröja lång tid innan Anslutna Företaget får reda på att Licenshavaren är föremål för misstanke om eller dömts för brott. Något krav på Anslutna Företaget att anmäla att Licenshavaren begått brott kan inte ställas förrän Licenshavaren genom lagakraftägande dom i ansvarsdelen befunnits skyldig.

Den här beskrivna situationen skiljer sig alltså från den situation då Licenshavaren begår brott som har samband med verksamheten. I sistnämnda situation kan Anslutna Företaget genom egen utredning klargöra de faktiska omständigheterna och Anslutna Företaget kan anmäla saken till SwedSec i samband med att förhållandet upptäcks. I den situationen kan omständigheterna också vara sådana att Disciplinnämnden kan avgöra ärendet innan frågan om brott prövats av domstol. Nämnden kan genom den utredning som Anslutna Företaget förebringat, i stället för att använda återkallelsegrunden brott, efter en samlad bedömning av omständigheterna och komma fram till att Licenshavaren allvarligt brutit mot sitt åtagande enligt 4 kap. 1 §.

Även när det gäller en bedömning av Licenshavarens lämplighet beroende på dennes personliga förhållanden kan en anmälan till SwedSec aktualiseras. Den fråga Anslutna Företaget skall ställa sig i här berörd situation är om Licenshavaren på grund av sina personliga förhållanden är lämplig att utföra arbetsuppgifter som fordrar innehav av Licens. Det är alltså i princip samma lämplighetsprövning som skall göras som gjordes i samband med att Licens erhöles.

3 § Om det finns skäl för det, får Disciplinnämnden besluta att återkallelsen skall vara tillfällig. Sådan återkallelse gäller under den tid nämnden bestämmer, dock högst under ett år.

Kommentar:

Disciplinnämndens beslut om återkallelse av Licens kan tidsbegränsas till högst ett år. Om nämnden återkallar Licens utan att ange någon tid kan ny Licens sökas först sedan tre år förflutit. Detta framgår av 6 kap. 5 §.

Interimistisk återkallelse

4 § Om fara är i dröjsmål, kan Licens återkallas av SwedSecs Disciplinutskott med omedelbar verkan. Sådan interimistisk återkallelse skall omprövas av Disciplinnämnden senast inom trettio dagar.

Nämnden kan efter omprövning besluta att Licens skall fortsätta vara interimistiskt återkallad i avvaktan på nämndens slutliga beslut i ärendet.

Kommentar:

Enligt bestämmelsen kan SwedSecs Disciplinutskott återkalla en Licens interimistiskt. För att detta ska få ske krävs att det föreligger fara i dröjsmål. I praktiken torde vid allvarliga överträdelser det Anslutna Företaget omedelbart, när händelsen blivit känd, reagera genom att förbjuda Licenshavaren att fortsätta sitt arbete. När händelsen anmäls till SwedSec föreligger därför i normalfallet inte fara i dröjsmål. Motivet till bestämmelsen är ge Disciplinutskottet ett maktmedel för de undantagsfall som skulle kunna uppkomma genom att det Anslutna Företaget inte reagerar med tillbörlig snabbhet. Av rättssäkerhetsskäl ska Disciplinnämnden ompröva utskottets beslut inom 30 dagar.

Varning

5 § Om Disciplinnämnden finner att Licens kan återkallas men att sådan åtgärd ej är oundgängligen nödvändig, kan nämnden meddela varning.

Erinran m.m.

6 § Om Disciplinnämnden finner Licenshavarens överträdelse ringa eller ursäktlig, kan nämnden i stället för återkallelse eller varning meddela Licenshavaren erinran eller helt avstå från påföljd.

Kommentar:

Förutom återkallelse finns ytterligare två sanktioner. Varning kan meddelas i fall skäl till återkallelse föreligger men det, i det enskilda fallet, finns omständigheter som gör att återkallelse kan underlåtas. Erinran är den lindrigaste sanktionen och kan användas om överträdelsen är ringa eller ursäktlig. Disciplinnämnden behöver dock inte meddela någon sanktion utan kan avstå från detta.

9 kap. Ärendets beredning hos SwedSec

1 § SwedSec skall tillse att ett disciplinärende blir så utrett som dess beskaffenhet kräver.

2 § Inom SwedSec finns ett Disciplinutskott med uppgift att avgöra fråga om interimistisk återkallelse enligt 8 kap. 4 § eller om ett ärende skall överlämnas till Disciplinnämnden eller lämnas utan åtgärd.

3 § Anslutna Företaget och Licenshavaren skall innan Disciplinutskottet fattar sitt avgörande enligt vad som sägs i 2 § få del av samtliga handlingar i ärendet och, om det inte är obehövligt, ges möjlighet att yttra sig över dessa.

4 § Sedan Disciplinutskottet fattat sitt avgörande, skall detta meddelas Anslutna Företaget och Licenshavaren.

5 § Licenshavaren äger rätt att anlita ombud. Kostnaden för ombud ersätts till visst belopp av SwedSec enligt de närmare anvisningar som SwedSec från tid till annan meddelar.

Kommentar:

SwedSec kan ta upp disciplinärenden till prövning genom att Anslutna Företaget underrättar SwedSec om en Licenshavares överträdelse. Det står dock också SwedSec fritt att självt ta upp ett ärende om det t.ex. genom uppgifter i pressen framgår att en Licenshavare agerat på ett sätt som kan utlösa en sanktion eller genom att någon annan än det Anslutna Företaget anmäler något förhållande som kan utlösa en sanktion. I 1 § har därför inte preciserats på vilket sätt ärenden anhängiggörs hos SwedSec.

10 kap. Förfarandet inför Disciplinnämnden

Förfarandet

1 § Disciplinärenden tas upp till prövning av Disciplinnämnden efter ansökan av SwedSec. Även Finansinspektionen äger rätt att begära nämndens prövning.

Disciplinnämnden får i ärende avseende person vars licens förfallit enligt 6 kap. 10 § pröva huruvida skäl för disciplinpåföljd enligt 8 kap. 1 § föreläggas.

2 § Begäran om prövning av ett disciplinärende skall göras skriftligen och innehålla en redogörelse för de omständigheter som ligger till grund för denna. De skriftliga handlingar som åberopas skall samtidigt lämnas till Disciplinnämnden. Nämnden får kräva att handlingar i ärendet skall vara avfattade eller översatta till svenska språket.

3 § Uppfyller en ansökan om prövning inte föreskrifterna i 2 § eller är den på annat sätt ofullständig skall Disciplinnämnden ge SwedSec en möjlighet att komplettera sin ansökan. Nämnden får avvisa en ansökan.

**1. om komplettering inte inkommer inom förelagd tid, eller
2. om den är så bristfällig att den inte kan läggas till grund för fortsatt handläggning av ärendet.**

4 § Disciplinnämnden får när det finns skäl till det inhämta ytterligare utredning.

5 § Förfarandet i Disciplinnämnden är skriftligt. SwedSec och Licenshavaren skall dock ges möjlighet att framföra sina synpunkter muntligt inför nämnden. Därvid skall såväl SwedSec som det Anslutna Företaget och Licenshavaren beredas tillfälle att närvara.

Om det är erforderligt för sakens prövning får på SwedSecs eller Licenshavarens begäran Disciplinnämndens ordförande kalla det Anslutna Företaget att biträda SwedSec eller Licenshavaren vid muntligt förfarande inför nämnden.

6 § Ett ärende får inte avgöras utan att SwedSec, Anslutna Företaget och Licenshavaren har fått kännedom om alla uppgifter i ärendet och har fått tillfälle att yttra sig över dessa.

Beslut

7 § Disciplinnämnden skall vid sin prövning av ärenden bestå av minst fem ledamöter. Av dessa skall ordföranden vara lagfaren och ha erfarenhet som domare. Minst två ledamöter skall vara väl insatta i förhållandena på värdepappersmarknaden. Ordföranden får ensam fatta beslut som inte innefattar en slutlig prövning av ärendet.

8 § Som Disciplinnämndens beslut gäller den mening varom de flesta förenar sig. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Föreligger vid överläggning till beslut skiljaktiga meningar skall omröstning ske. Därvid skall vad som sägs i 18 § förvaltningslagen (1986:223) gälla i tillämpliga delar.

9 § Disciplinnämndens beslut skall grundas på det som handlingarna innehåller och det som i övrigt har förekommit i ärendet. Det skall avfattas skriftligen och ange de skäl på vilka beslutet grundas.

10 § Beslutet skall sändas till SwedSec, Licenshavaren och det anmälade Anslutna Företaget efter Disciplinnämndens bestämmande samma dag som det meddelats. Om det finns en skiljaktig mening skall den bifogas beslutet.

Sedan beslut meddelats skall SwedSec utan oskäligt dröjsmål offentliggöra ett pressmeddelande med information om beslutet. Pressmeddelandet skall utarbetas av SwedSec efter samråd med Disciplinnämndens ordförande och det Anslutna Företag som anmält saken.

Beslutet skall därefter i sin helhet offentliggöras i anonymiserad form av SwedSec. Innebär beslutet att Licens återkallats, får dock på begäran namnet på såväl berört Anslutet Företag som Licenshavare lämnas ut.

11 § Vid Disciplinnämndens sammanträden skall föras protokoll vari skall antecknas Disciplinnämndens ledamöter, SwedSec, Licenshavaren och anmälare, ärendets beskaffenhet och skiljaktig mening. Protokoll behöver dock inte upprättas om erforderliga uppgifter framgår av ett särskilt uppsatt beslut.

Kommentar:

Bestämmelserna i förevarande kapitel innehåller en redovisning av förfarandet inför Disciplinnämnden.

Av 1 § andra stycket framgår att Disciplinnämnden får pröva huruvida befattningshavare, vars Licens förfallit, genom regelöverträdelse dessförinnan kunnat drabbas av disciplinpåföljd. Regeln syftar till att tillse att f.d. Licenshavares handlande skall underkastas prövning innan ny Licens utfärdas.

Av 10 § framgår att Disciplinnämndens beslut ska sändas till SwedSec, Licenshavaren och det anmälade Anslutna Företaget. Om anmälaren är annan än ett Anslutet Företag finns det inte skäl att sända beslutet med automatik till denne. Sådan annan anmälares intresse av att skyndsamt få del av nämndens avgörande bör anses tillgodosett genom det offentliggörande som skall ske enligt 10 § andra och tredje styckena.

Innebär beslutet att Licens återkallats får namnet på berört Anslutet Företag och Licenshavare lämnas ut på begäran.

11 kap. Jäv

1 § Den som skall handlägga ett ärende i Disciplinnämnden eller Disciplinutskottet är jävig om saken angår honom själv eller hans make, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående,

- 1. om han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,**
- 2. om han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller**
- 3. om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet.**

Från jäv bortses när frågan om opartiskhet uppenbarligen saknar betydelse.

2 § Den som är jävig får inte handlägga ärendet. Han får dock vidta åtgärder som inte någon annan kan vidta utan olägligt uppskov. Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom, skall självmant ge det till känna. Har det uppkommit en fråga om jäv mot någon och har någon annan inte trätt i hans ställe, skall nämnden eller utskottet snarast besluta i jävsfrågan. Den som jävet gäller får inte delta i prövningen av jävsfrågan.

Kommentar

Jävsreglerna gäller såväl för ledamöterna i Disciplinnämnden som Disciplinutskottet.

12 kap. Avgifter

1 § Anslutna Företag skall varje år betala av SwedSec fastställda och fakturerade avgifter. Närmare bestämmelser om avgifternas storlek, betalning m.m. meddelas av SwedSec.